F 343
1996
100-4

დილა

სექტემბერი — ოქტომბერი 1996 წელი

ყმაწვილი უნდა სწავლობდეს
საცნობლად თავისთავისა:
ვინ არის, საიდამ მოსულა,
სად არის, წავა სადაი.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ჩვენო პატარა მეგობრებო!

ჩვენ, ქართველები დიდად ვამაყობთ იმით, რომ ქართული ანბანი ერთ-ერთი უძველესია მსოფლიოში არსებულ 14 ანბანს შორის.

ქართული დამწერლობის შექმნას, საქართველოს პირველი მეფის, ფარნავაზის სახელს უკავშირებენ. მემატიანე ამბობს: „ესე ფარნავაზ იყო პირველი მეფე ქართლსა შინა ქართლოსისა ნათესავთაგანი. ამან განავრცო ენა ქართული... და ამან შექმნა მწიგნობრობა ქართული“.

ესე იგი ქართული ენის სახელმწიფო ენად დამკვიდრების და ქართული მწიგნობრობის შექმნის თარიღებად ფარნაოზ მეფის ხანა (მესამე საუკუნე ჩვენს წელთაღრიცხვამდე) აღირიცხება, მაგრამ: „არა უწიგნონი იყვნენ ქართველნი უწინარესთა ჟამთაცა შინა. ვიდრე ფარნავაზამდე სწერდნენ იგინი უხუცესთა წერილითა“... მეცნიერთა ვარაუდით ქართული დამწერლობა შეიქმნა დაახლოებით ძველი წელთაღრიცხვის V საუკუნეში. უძველესი დამწერლობა – ასომთავრული, ანდა მრგლოვანი, ჩვენი წელთაღრიცხვის XI საუკუნის მეორე ნახევრამდე იხმარებოდა ძეგლების წარწერებსა და ხელნაწერებში, შემდეგ იგი შეცვალა ნუსხურმა, ხოლო ნუსხურის საფუძველზე შეიქმნა მხედრული, რომელიც სადღეისოდ საბოლოოდ არის დამკვიდრებული ჩვენში, როგორც დამწერლობის ერთადერთი სახეობა. მაგრამ, ვისაც აინტერესებს საქართველოს ძველი ისტორია თუ ლიტერატურა, ის უსათუოდ გაიხარებს ჟურნალ „დილის“ ამ ნომრით, სადაც ბავშვებს ქართული ანბანის ასონიშნების, ანუ გრაფემების, ასომთავრულ დამწერლობას ვასწავლით.

ეს „ანბანთქება“, რომელიც შთაგონებულია ყოველივე ნამდვილ ქართულისა და ძველქართულის სიყვარულით, ჩვენი პატარა მკითხველებისათვის შემოგვთავაზეს მხატვარმა ნუგზარ გიგაურმა და პედაგოგმა მერი მანგოშვილმა. 33 გვერდზე მოცემულია ქართული ანბანის ასოების ასომთავრული დაწერილობის მხატვრული ნიმუშები ანბანური რიგით. ყოველ გვერდზე დახატულია თქვენთვის ნაცნობი და ახლობელი საგნები თუ ცხოველ-ფრინველები, რომელთა დასახელებები ამ გვერდზე მოცემულ ასოზე იწყება და მხედრულით არის დაწერილი.

ყველა ასოს, რა თქმა უნდა, ერთბაშად ვერ ისწავლით. ჯერ შეეცადეთ ერთ გვერდზე მოცემული სიტყვები დაწეროთ და პირველი ასო (ან თუ იგი სხვაგანაც გხვდებათ სიტყვაში) ასომთავრულით, ანუ მრგლოვანი, გამოყოთ. მერე შეგიძლიათ თქვენი სურვილისამებრ დაისწავლოთ ესა თუ ის ასო, და თქვენთვის სასურველი სიტყვები და სიტყვათა შეხამებებიც დაწეროთ...

ეს „ანბანთქება“ მოწონებულია საქართველოს რესპუბლიკის განათლების სამინისტროს სასწავლო-მეთოდური საბჭოს მიერ. ჟურნალ „დილის“ რედაქცია კი სიხარულით გაწვდით მას.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

F-6293

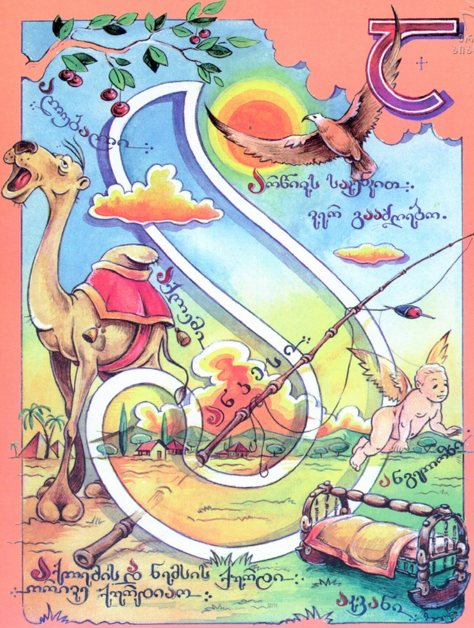

ა

საქართველოს ... ბიბლიოთეკა

ეროვნული ბიბლიოთეკა

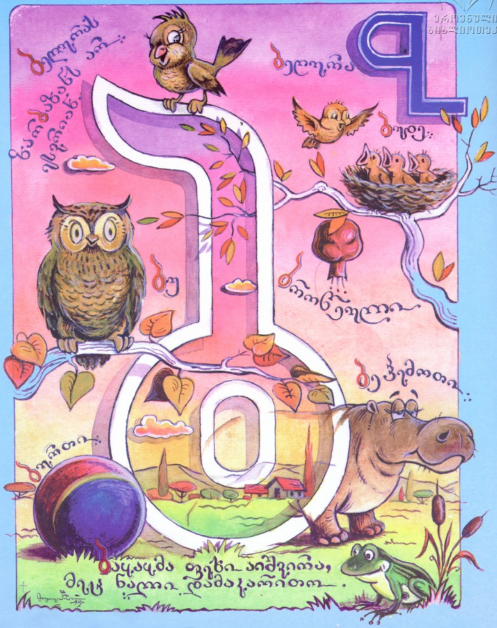

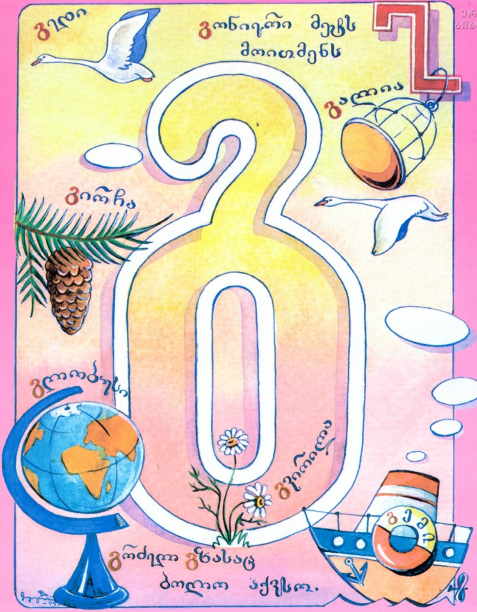
გედი
გონიერი მეტს
მოითმენს
გალია
გირჩა
გლობუსი
გვირილა
გემი
გრძელ გზასაც
ბოლო აქვსო.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

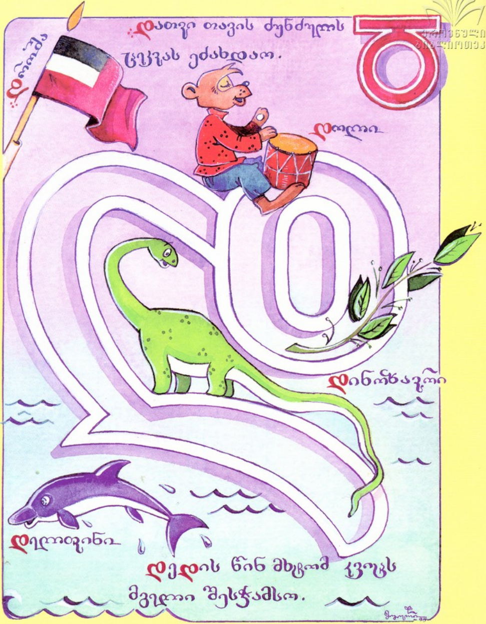

დ

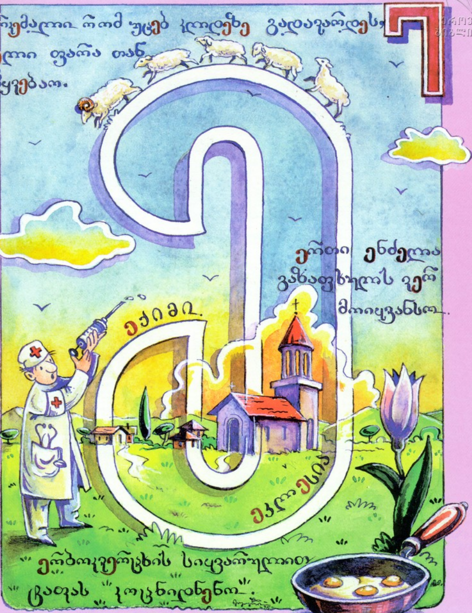

ერკემალი რომ უცებ კლდეზე გადავარდეს, მთელი ფარა თან გაჰყვებაო.

ერთი ენძელა გაზაფხულს ვერ მოიყვანსო.

ერბოკვერცხის სიყვარულით ტაფას კოცნიდნენო.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

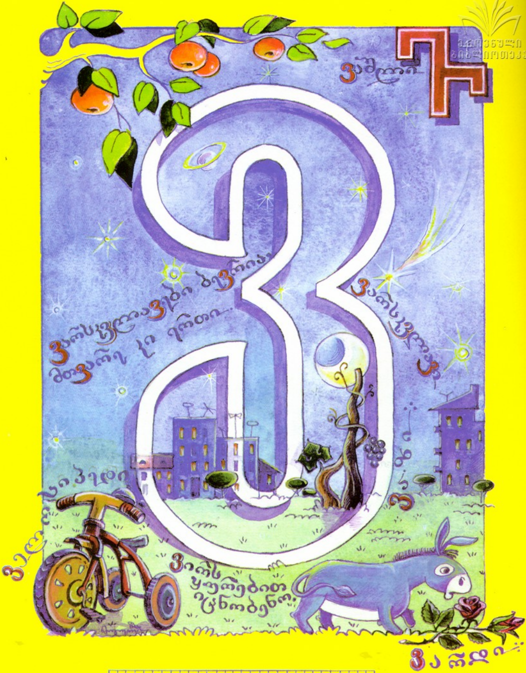

ვ ვ

ეროვნული ბიბლიოთეკა

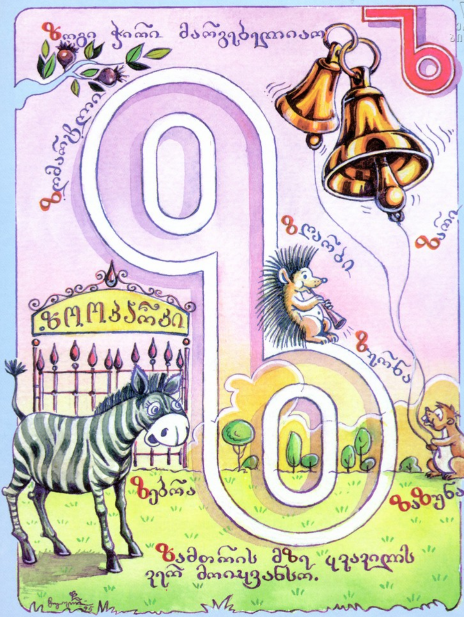

Ⴔ ჳ ზ

Ⴔ ზ

ეროვნული ბიბლიოთეკა

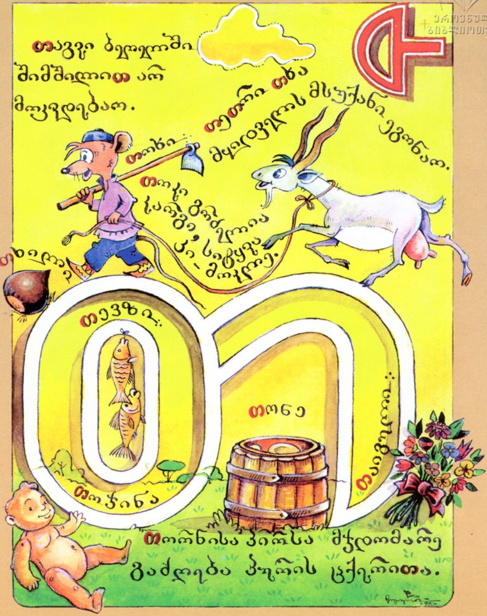

თ თ

ის ურჩევნია მამულსა,
რომ შვილი სჯობდეს მამასა.

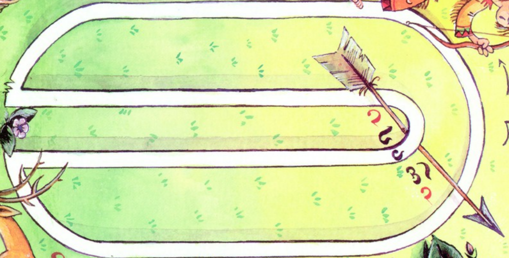

ისეთი ხიდი გადევი, რომ
შენმა შვილიშვილმაც ზედ
გაიაროსო.

ი ი

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

კომბოსტოს ვინც არა ჰყავდა,
იყიდა და იყოლია.
კ
კოდალა
კომში
კალია
კომბალი
კუმ თავი გამოყო: — მეც ნახირ-ნაქირიათ.
კიბე
კურდღელი
კოკა
კაკალი
კვიცი გვარზე ხტისო.
კვერცხი

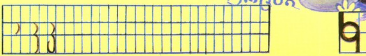

ეროვნული ბიბლიოთეკა

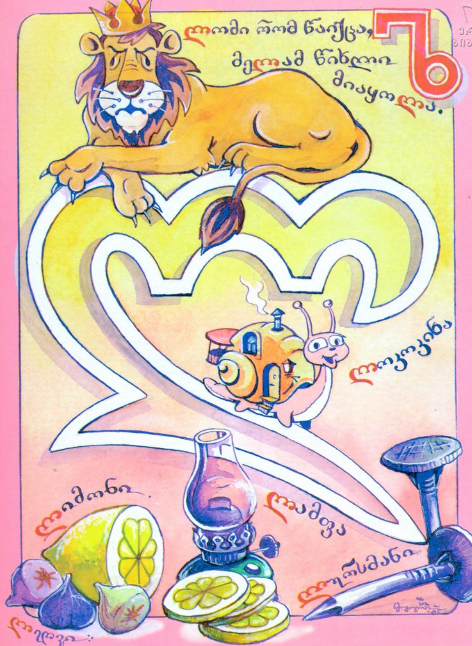

ლ ლ ლ

Ⴊ

მ
მერცხალი
მატარებელი
მთვარე
მგლისგან მწყემსი არ გამო-
ვა და ქურდისგან წმინდანი.
მზე
მონადირე
მელია
მგელი
მამალი
მზე უმამლოსყივილოდაც
ამოვა

მ

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ო

F-6293

ეროვნული ბიბლიოთეკა

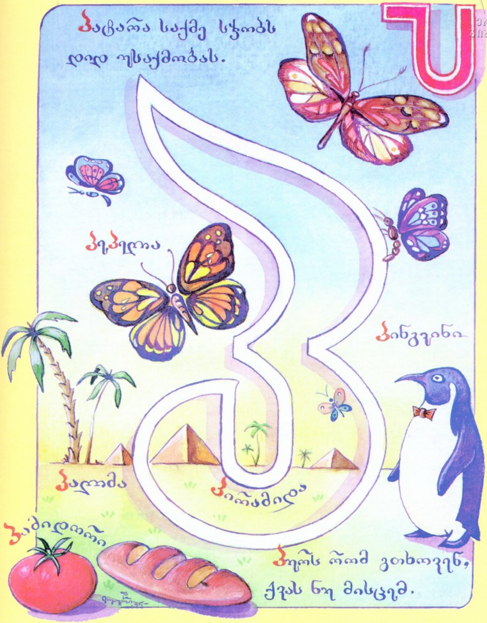

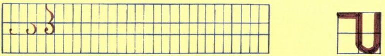

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ეროვნული ბიბლიოთეკა

Ⴏ

ჟინიანობა
ჭკუამოკლეობის ნიშანია.

ჟანგი რკინას სჭამს,
დარდი — კაცის გულსაო.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

რასაც იფიქრებ სხვაზედა,
აგიცხადდება თავზედაო.

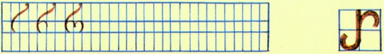

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ტყუილს მოკ-ლე ფეხი აქვს.
Ⴒ
ტოტი
ტომარა
ტოროლა
ტკბილი სიტყვით
რკინის კარს გააღებ.
ტელეფონი
ტიტა
ტროლეიბუსი
ტორტი

ტ ტ

Ⴒ

ეროვნული ბიბლიოთეკა

უსწავლელი ქვაზე დაჯდა,
ქვას ქვა დაემატაო.

ურემს მეტს რომ დაუდებენ,
ისიც ჭრიალს დაიწყებსო.

ფუყე თავთავი თავს მაღლა იწევს,
სავსე კი მუდამ თავდახრილია.

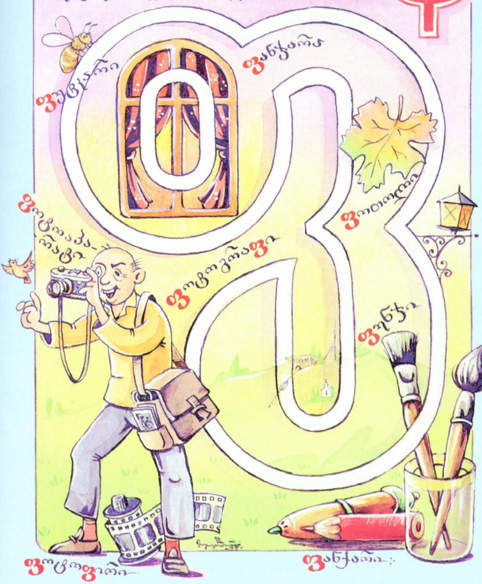

ფ

ქლიავი
ქუდი
ქალი — თმიანიო,
მწვადი ცხვრიანიო.
ქოლგა
ქამარი
ქვევრს რასაც ჩასძახებ,
იმასვე ამოგძახებსო.
ქილა
ქათმის შესაძლოო
კვერცხია.

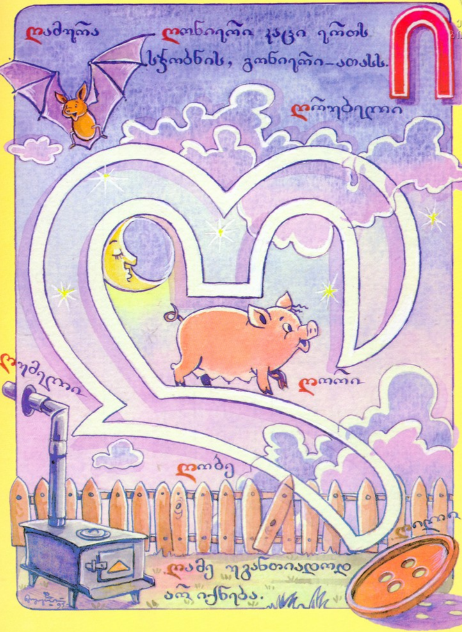
ღამურა
ღონიერი კაცი ერთს სჯობნის, გონიერი–ათასს.
ღრუბელი
ღუმელი
ღორი
ღობე
ღილი
ღამე უსასრულოდ არ იქნება.

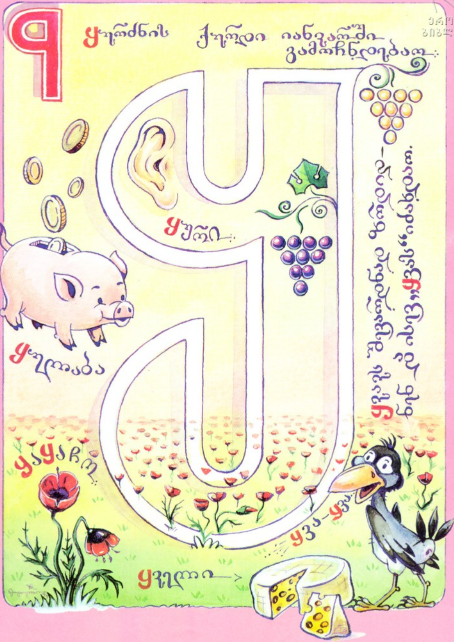
ყ
ყორნის ქორწილი იანვარში
გამოჩნდებაო.
ყური
ყულაბა
ყვავს შევარდნილა ზრდილო-
ბინ და ისევ „ყვავს“ იძახდაო.
ყაყაჩო
ყვა-ყვა
ყველი

ყ

ეროვნული ბიბლიოთეკა

შ

შენც იგი უყავ სხვასაო,
რაც არგებს შენსა თავსაო.

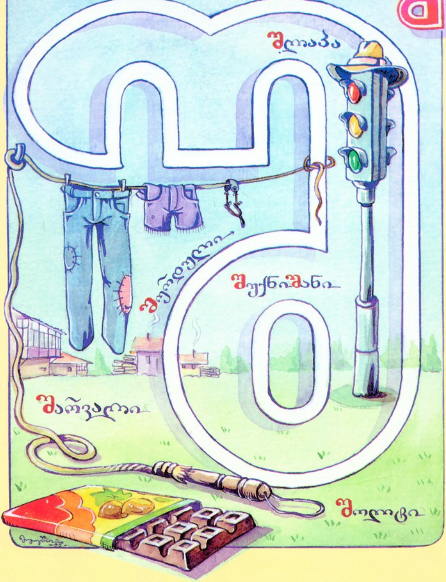

ეროვნული ბიბლიოთეკა

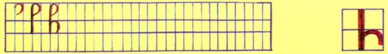

ცხვარი ცხვარია
და თუ გაცხარდა, ცხარეა.
ცელი
ციყვი
ციცინათელა
ცხენს მისივე ფეხები
იპარავსო.
ცისარტყელას ფერი მოსდევს
ცხენი
ცხვარი
ცული

ძ

ძაღლის ძვალი ეწუნებოდა,
ამ მეორე ძაღლმა წაართვა.

ძნა იწვებოდა,
ყური იცინოდა.

ძროხას მარილი აწყენს,
კაცს — ენა.

ძ ძ

Ⴜ წ

წამხედურმა წაიხდა,
წინა ფეხი წაიცვხაო.

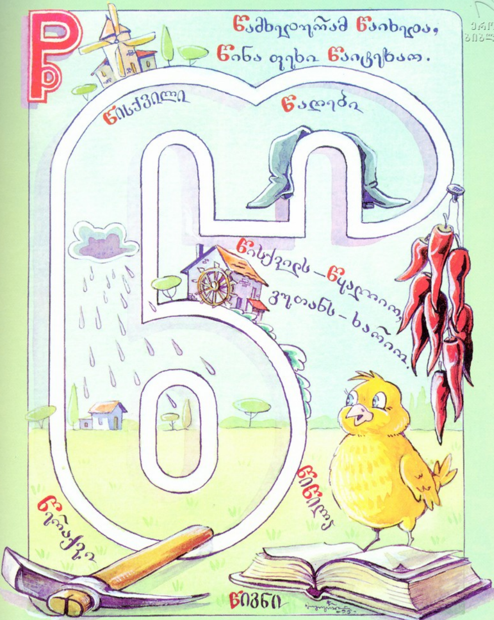

ი ნ წ

Ⴜ

ჭ
ჭიამაია
ჭანჭური:
ჭაღი:
ჭიანჭველა პაწაწინა,
მაგრამ მთებს ანგრევს.
ჭარხალი
ჭაში ჩახედვით
თავს ვერ დაინახავ.
ჭიშკარი
ჭინჭრის ძირში
ჭინჭარი ამოვარდა
ჭიკარტი:
ჭიქა

ჭ

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ხხ

Ⴞ

ჯერ ჯინჯველა,
მერე იმის თიქმელაო.

ჯერ სწავლა,
მერე გავლა.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ა ჭ ჭ

Ჭ

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

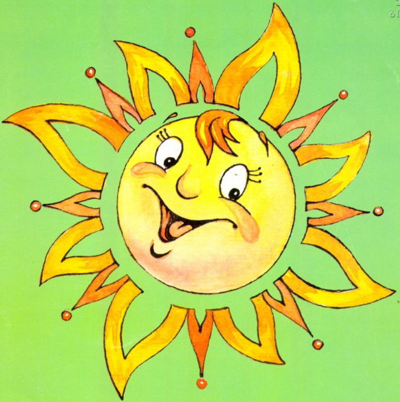

მთავარი რედაქტორი დოდო ნივნივაძე
სარედაქციო საბჭო: ლევან ბაბუხადია, ციცინო გამყრელიძე, გიორგი როინიშვილი, მაგდა კვაჭანტირაძე, შერმადინ ქალდანი, თენგიზ ჩალაური
მისამართი: თბილისი, კოსტავას 14, ტელ: 93 41 30, 93 10 32
გამოდის 1904 წლიდან
მხატვარი ნუგზარ გიგაური
დაბეჭდილია ბულგარეთში გამომცემლობა „შერის“ მიერ
ფასი სახელშეკრულებო

ჟურნალ „დილის“ რედაქცია გულითად მადლობას სწირავს გაერთიანებული ქართული ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარეს ბატონ ვანო ჩხარტიშვილს, რომელმაც ნომრის გამოსაცემი ხარჯები გაიღო.